

TUSSEN CRAVAT EN SERVET

Bart Brouwers

Elke twee maanden vragen we iemand mee uit eten. De gast kiest een restaurant in Eindhoven of omgeving, FRITS staat er op de rekening te betalen. Bart Brouwers, journalist, blogger en hoofdredacteur van Dichtbij.nl, heeft andere plannen. Hij wil terug naar de werkkamer van zijn vader.

TEKST: HETTY VAN ROOIJ ILLUSTRATIE: JEFFREY WARLICH

Het oude gebouw van het Eindhovens Dagblad aan de Wal staat al twee jaar leeg en is zeer grondig dichtgetimmerd. Dat maakt het, om het vriendelijk te zeggen, niet echt tot een uitnodigend lunchadres.

Bart Brouwers is echter vastbesloten. Hij wil graag praten in de oude kamer van Ton Brouwers, zijn vader, die meer dan dertig jaar hoofdredacteur van het ED was. Ja, natuurlijk weet hij dat het gebouw waar Ton destijds werkte nu leeg staat. „We kunnen toch klapstoeltjes en een boterhammetje meenemen”, mailt hij enthousiast.

Boterhammetjes. Klapstoeltjes. Tsja. Komen we daar wel binnen? Wat treffen we aan? We kunnen toch ook naar Stads aan de Paradijslaan gaan, waar ze zo'n lekkere broodjes hebben?

Dat blijken allemaal overbodige zorgen. Want kijk: er zijn méér mensen die het een mooi idee vinden. En zo staan we op een ochtend bij een opvallende zijdeur en zien hoe Jan van den Enden, van Kortonjo Vastgoed, een paar stevige sleutels omdraait. Achter ons wacht Harold van Nielen van Stads, die van alles meetorst wat een lunch plezierig maakt.

Van den Enden is de eigenaar van het pand en hij heeft uitdrukkelijk gewaarschuwd: wij gaan op eigen risico naar binnen. Na het vertrek van het Eindhovens Dagblad naar het Begijnhof, twee jaar geleden, werd het gebouw aan de Wal in gebruik genomen door drugsgebruikers, verslaafden en daklozen. Het heeft hem de grootste moeite gekost om die er weer uit te krijgen, en vooral: om ze er uit te houden. Het is binnen niet helemaal zonder gevaar, legt Van den Enden ernstig uit. Er is flink huisgehouden, er liggen zelfs booby-traps, en wie niet uitkijkt valt zó in een kelder.

Van 1964 tot 2010 werd aan de Wal elke dag 'de krant' gemaakt, en tot diep in de jaren zeventig dreunden er de drukpersen. Nu wacht het pand op de sloop om plaats te maken voor nieuwbouw, die er wat Van den Enden betreft niet snel genoeg kan komen.

Wat in veertig jaar niet is gelukt, hebben de tijdelijke bewoners in anderhalf jaar voor elkaar gekregen; het gebouw is een ruïne. We worden er stil van. Er is een onvoorstelbare hoeveelheid niet te definiëren zoi. Alles wat mogelijk nog enige waarde kon hebben, is gestript en gesloopt. Overal liggen gebruikte naalden, kleren, schoenen, lege bierblikjes, sigarettendoosjes en puin. En midden op de derde verdieping, waar ooit de werkkamer van Ton Brouwers was, is de troep opgetast tot een hoge brandstapel. Klaar voor gebruik.

„Is het hier”, vraagt Harold van Nielen, zonder met zijn ogen te knippen. Pal naast de brandstapel verzorgt hij professioneel de lunch, zoals hij dat in Stads gewend is. Niks klapstoeltjes en boterhamzakjes. Een keurig tafeltje met twee stoeltjes, een kaarsje, bloemetje in een vaasje, peper en zout, borden, bestek, verse koffie, verse Italiaanse bollen. En een glaasje jus misschien?

Het decor is surrealistisch, maar het zicht op de Grote Berg en de neonletters van café De Karseboom zijn Bart Brouwers heel vertrouwd. Hij heeft een sterke herinnering: hoe hij als kind met zijn vader voor deze ramen stond, kijkend naar het carnaval op straat. „Mijn vader ging op zaterdag altijd naar de krant om 'de post te doen', zoals dat heette. Ik ging graag mee, want tussen die stapels brieven en kranten zaten altijd stripblaadjes. Ik vrees dat die de redactie nooit bereikt hebben. Ik heb ze nog steeds, een mooie verzameling.”

Hij is op een bijzondere manier in de voetsporen van zijn veel te vroeg overleden vader gestapt, zonder dat het ooit zijn bedoeling was. „Ik studeerde geschiedenis in Maastricht en ging als bijbaantje voor dagblad De Limburger sportuitslagen doen. Ik heb echt nóóit gedacht 'wat mijn vader wil, dat wil ik ook'. Toch ben ik hetzelfde pad opgegaan.”

Hij werd hoofdredacteur van De Limburger. Ging voor de Telegraaf Me-

dia Groep naar de Randstad om hoofdredacteur te worden van het gratis dagblad Spits. En leidt nu Dichtbij.nl, de lokale online platforms van het Telegraafconcern. Binnen de journalistiek heeft hij de reputatie verworven van een deskundige die zich beweegt op het breukvlak van de oude en de nieuwe media. ‘Tussen dode bomen en levende pixels’, noemt hij het zelf op zijn weblog dodebomen.nl.

„Toen ik bij Spits werkte, dacht ik op een gegeven moment: ‘Ik heb zóveel geschreven over veranderingen in de media, nou moet ik eigenlijk zelf de stap zetten en niet bij de oude media blijven hangen’. Ik liep rond met een idee en wilde met een paar vrienden een bedrijfje beginnen. Maar toen ik dat idee aan mijn bazen presenteerde, zagen die er brood in. Dat is Dichtbij geworden.”

Met tachtig lokale platforms probeert Dichtbij.nl in de praktijk te brengen wat Brouwers ook regionale kranten aanbeveelt: maak gebruik van de informatie waar lezers over beschikken. „De bezoekers van de site leveren de grondstof. Niet iedereen kan een verhaal schrijven, maar wel iedereen kan een foto maken en een bijschrift is zó klaar. Het kan wat mij betreft niet kleinschalig genoeg. In het begin riep ik: ‘Ik wil zestien miljoen hyperlokale platforms! Dat kan natuurlijk niet. Maar als je met de informatie van je doelgroep goed weet om te gaan, heb je overal ogen.’” Hij heeft een voorbeeld paraat. „Ik las laatst op een of andere onbekende site dat er bij een bedrijfsopening in Eersel tienduizend mensen waren geweest. Stel je voor: tien-dui-zend!! We zijn daar niet zelf geweest, maar die tienduizend mensen zijn onze getuigen. Ze hebben allemaal iets beleefd, ze hebben foto’s en filmpjes gemaakt, hun ervaringen zijn te vinden op Facebook, op Twitter, op YouTube, op blogs. Wij zoeken ze op, we veggen al die flarden op een professionele manier bij elkaar en zetten het resultaat op de site. Dáár zit onze voorsprong.”

Sinds ongeveer een jaar woont hij weer in de buurt van Eindhoven en is hij geabonneerd op het Eindhovens Dagblad, de krant waarmee hij is opgegroeid. Wat valt hem op?

Hij formuleert opeens voorzichtiger. „Ik lees het ED met plezier, de regionale krant is een prima manier om weer vertrouwd te raken met deze regio. Maar als ik met een professionele blik kijk, zie ik dat het Eindhovens Dagblad heel veel kansen laat liggen. Regionale kranten moeten het hebben van het regionale nieuws, alleen dáár kunnen ze zich onderscheiden van wat andere media bieden. En op dat terrein liggen de alternatieven en de mogelijkheden voor het oprapen.”

Voor het ED vormen de abonnees de sleutel tot succes, zegt hij. „Ik durf niet te beweren dat de formule van Dichtbij.nl de oplossing is voor de malaise in de regionale journalistiek. Maar ik denk wel dat de informatie waar de lezers over beschikken, van veel grotere waarde is dan wie dan ook bij het Eindhovens Dagblad zich realiseert. Stel je eens voor dat de krant in principe ál zijn abonnees tot correspondent zou kunnen maken, hoeveel nieuws zou dat wel niet opleveren? Dat is geen utopie. Abonnees zijn loyaal, ze vereenzelvigen zich vaak met hun krant, en er is een grote groep die graag een bijdrage zou leveren. Ik zou het een enorme eer vinden, als ze me zouden vragen.”

Hij komt op stoom als hij praat over hoe Dichtbij.nl het aanpakt, en zijn broodje blijft liggen op zijn bord. Hij benadrukt dat ook een lokaal online platform professionele journalisten nodig heeft om de boel in goede banen te leiden, ‘anders wordt het een chaos’.

„Bij Dichtbij heten ze ‘community managers’. Ze doen journalistiek werk, maar ongeveer de helft van hun tijd zijn ze bezig om de deur open te zetten, om mensen binnen te halen, om verhalen los te maken. In principe zit er in iedereen een verslaggever. Wij halen de kennis waar die zit, met de hulp van online zoektermen. In elke straat van Eindhoven woont wel iemand die zich meer dan gemiddeld bezighoudt met wat er om hem heen gebeurt. Als je die opspoor, heb je rechtstreeks toegang tot heel veel informatie.”

Dichtbij.nl is in amper twee jaar tijd een serieus bedrijf geworden, constateert hij tevreden, al gaat ‘het uitrollen’ naar zijn zin niet snel genoeg. „Ik denk dat we nu ongeveer vijfentwintig procent bereikt hebben van wat we willen bereiken. Van de tachtig platforms functioneert ruim de helft met onze eigen mensen. Het doel is natuurlijk om heel Nederland te bestrijken, met professionals in alle regio’s. En het moet steeds kleinschaliger. Op den duur komen er voor Helmond en Eindhoven twee afzonderlijke platforms, natuurlijk. In een stad als Eindhoven zou je eigenlijk moeten denken aan een afzonderlijk online platform voor iedere wijk.”

En er zit groei in. Er komt genoeg advertentiegeld binnen om de honderdveertig medewerkers te betalen. In het regiokantoor in Eindhoven werken vijfentwintig webmanagers en community managers, die zich niet alleen met Noord-Brabant maar ook met delen van Utrecht en Gelderland bezighouden. De site trekt steeds meer bezoekers. In Eindhoven vindt vijftien procent van de inwoners minstens één keer per maand de weg naar Dichtbij.nl, in Maastricht is dat een verbazingwekkende 51 procent. „Dat soort cijfers moet de basis zijn voor commercieel succes”, zegt Brouwers.

Hij is ook onmiddellijk bescheiden. „We kunnen natuurlijk niet in de schaduw staan van wat een regionale krant als het Eindhovens Dagblad doet. We zijn er nog lang niet en het is echt niet elke dag halleluja. Ik weet niet waar we uitkomen, ik weet niet of dit een blijvend commercieel succes wordt, en ik durf ook niet te beweren dat we over anderhalf jaar nog bestaan. Als één lid van de Raad van Bestuur van het Telegraafconcern die hyperlokale online platforms niet meer ziet zitten, kan het zo afgelopen zijn.”

Het wordt koud op de betonnen vloer naast de brandstapel, en Harold van Nielen van Stads kijkt alsof hij zijn tijd beter zou kunnen gebruiken. Tijd om op te breken dus. Bart Brouwers maakt de laatste foto’s van een plek waar hij nooit meer zal komen.

„Ton is gestorven in 1990, hij was pas 68 jaar. Al die nieuwe ontwikkelingen heeft hij niet meer meegemaakt. Hij zou nu waarschijnlijk vooral moeite hebben met het feit dat ik commerciële denk dan hij ooit gedaan heeft. Voor hem was journalistiek de ‘rock of truth’, hij vond dat je adverteerders zo ver mogelijk van je journalistieke erf moest houden. Maar ik zeg niet automatisch nee tegen een verhaal met een commerciële achtergrond, ik wil luisteren naar de belangen en de behoeften van adverteerders. Als hij was blijven leven, zouden we daar fantastische discussies over hebben gehad. Misschien waren we het wel nooit eens geworden. Maar er zou wel wederzijds respect zijn geweest.”

Ton Brouwers had de bijnaam ‘Mr. ED’. Bart Brouwers heeft geen enkele behoefte om als ‘Mr. Dichtbij’ de geschiedenis in te gaan. „Die verknoktheid van mijn vader aan het product, aan zijn krant, die heb ik niet. Ik zie Dichtbij vooral als een groot avontuur.”

En als dat ooit ophoudt? „Dan zoek ik weer een ander avontuur.”